

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/4/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015202185
Dátum vydania rozhodnutia: 20.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015202185.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: B. N., narodený dňa XX.XX.XXXX, Z., adresa na doručovanie Z., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Bratislava, Námestie slobody 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 10484/2015-KaBA, čr. z. 77037/2015 zo dňa 10.12.2015, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/145/2015-20 zo dňa 24.01.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/145/2015-20 zo dňa 24. januára 2017 p o t v r d z u j e .

Odporca j e p o v i n ý nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 1,25 Eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie odporcu sp. zn. 10484/2015-KaBA, čr. z. 77037/2015 zo dňa 10.12.2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím odporca nepriznal navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) nárok na poskytnutie právnej pomoci. Zároveň navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov konania v sume 2,30 Eur za poštovné.

Súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že spornou skutočnosťou v prejednávanej veci je otázka posúdenia, či vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod. sp. zn. 6C/83/2013, resp. pred Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 8Co/601/2014 možno vo vzťahu k dovolaniu navrhovateľa konštatovať zrejmu bezúspešnosť (§ 8 zákona č. 327/2005 Z.z.), ktorá ho vylučuje z poskytnutia právnej pomoci poskytovanej odporcom podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci.

Poznamenal, že pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v § 138 ods. 1 O.s.p. v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka konania o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, keď O.s.p. pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon o bezplatnej právnej pomoci demonštratívne uvádza, na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre priznanie tohto nároku je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Pri aplikácii § 138 O.s.p. všeobecné súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Dodal, že podmienky prípustnosti dovolania upravuje Občiansky súdny poriadok v § 236 - § 239. Platí pritom, že aj keď nie je dovolanie proti uzneseniu prípustné podľa § 239 O.s.p., musí dovolací súd skúmať, či dovolaním napadnuté rozhodnutie nie je zaťažené niektorou z vád podľa § 237 O.s.p. Pritom platí, že prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. nie je daná tvrdením dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z vád v tomto ustanovení uvedenu, ale je prípustné len vtedy, ak rozhodnutie skutočne takouto vadou aj trpí. Ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie nie je niektorou z uvedených vád postihnuté, dovolanie odmietne, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Zdôraznil, že k tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z vád uvedených v § 237 O.s.p. prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (ex offico) zisťuje jej existenciu bez zreteľa na to, či dovolateľ existenciu vady tvrdil alebo netvrdil. Ak zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí takouto vadou, toto rozhodnutie zruší.

Občiansky súdny poriadok ukladá dovolaciemu súdu povinnosť z úradnej povinnosti skúmať, či v konaní došlo k niektorej z vád taxatívne ustanovených v § 237 O.s.p. V konaniach, v ktorých zákon ukladá súdu z úradnej povinnosti zisťovať skutočnosti potrebné pre zistenie skutkového stavu, resp. tiež vykonať dokazovanie nad rozsah návrhov účastníkov konania (§ 120 ods. 2 O.s.p., § 242 ods. 1 O.s.p.), je zrejma bezúspešnosť, osobitne tak, ako je zadefinovaná v § 8 zákona o bezplatnej právnej pomoci, povahou veci vylúčená. Ide totiž o konania v tak citlivých veciach, že zákonodarca považoval za potrebné poskytnúť účastníkom širšiu ochranu ich práv tým, že uložil súdu povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti a dôkazné prostriedky nad rámec návrhov účastníkov, ktorí by inak, napríklad z dôvodu neznalosti práva alebo faktickej či právnej nemožnosti určitý dôkaz obstarat', boli na svojich právach a právom chránených záujmoch poškodení.

Pre nenaplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejma už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci (rozsudok Najvyšší súd SR pod sp. zn. 5Sžo/55/2013 zo dňa 31.10.2013).

Krajský súd konštatovalo, že treba mať na zreteli, že rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa citovaného zákona predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, preto je nanajvýš nutné brať do úvahy čl. 13 Ústavy SR tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom.

Súd prvého stupňa mal za to, že odporca v danom prípade konal nad rámec svojich právomocí, keď hodnotil, či sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť sporu a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil správneho orgánu na ďalšie konanie.

Rozsudok krajského súdu napadol odporca včas podaným odvolaním z dôvodu § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. - rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že krajský súd sa v rozsudku nezaoberal so skutočnosťou, že odvolanie proti výroku o neprípustení zmeny návrhu uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.04.2014, č. k. 6C 83/2013-83, v zmysle § 202 ods. 3 písm. f) O.s.p. bolo neprípustné, o čom bol navrhovateľ v predmetnom uznesení aj poučený. Navrhovateľ, napriek neprípustnosti odvolania, podal odvolanie proti predmetnému uzneseniu v časti, v ktorej neprípustil súd zmeny návrhu. Krajský súd v Bratislave, v súlade s § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spoj. s § 202 ods. 3 písm. f) O.s.p., odmietol odvolanie navrhovateľa ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Odporca poukázal na platnú judikatúru, ktorá zaujala stanovisko, že dovolací súd nie je treťou inštanciou, ktorou by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo/ 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Poznámeneal, že v danom prípade, dovolanie navrhovateľa by smerovalo proti uzneseniu, ktoré v zmysle § 239 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 2 písm. a) a b) O.s.p. nemá znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania z uvedených ustanovení zákona nevyplýva, je evidentné, že Občiansky súdny poriadok dovolanie proti uzneseniu o odmietnutí odvolania podľa § 239 O.s.p. neprípúšťa.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu uvedeného v § 237 písm. f), odporca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 367/2013, zo dňa 20.05.2015, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že „medzi uzneseniami, proti ktorým Občiansky súdny poriadok výslovne vylučuje podanie odvolania, patrí aj uznesenie, ktorým sa pripustila alebo neprípustila zmena návrhu (§ 202 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Ide o uznesenia, ktoré súd vydáva podľa § 95 O.s.p. V preskúmvanej veci odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu, ktorým napáda výrok uznesenia súdu prvého stupňa o pripustení, resp. neprípustení zmeny žaloby (§ 95 O.s.p.) a o zamietnutí návrhu na spojenie vecí (§ 112 O.s.p.). Keďže ide o uznesenia, proti ktorým Občiansky súdny poriadok podanie odvolania vylučuje, odvolací súd rozhodol správne, keď v zmysle §218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odvolanie žalobcu smerujúce proti týmto výrokom ako neprípustné odmietol. Odvolací súd rozhodnutím o odmietnutí odvolania preto neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/O.s.p."

Odporca v súvislosti s prípustnosťou dovolania z dôvodu zistenia procesných väd poukazuje na súdnu prax, v zmysle ktorej „prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O.s.p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu" (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 27/2010, zo dňa 20.06.2011).

Navrhovateľ vo svojej žiadosti o priznanie nároku na právnu pomoc zo dňa 03.10.2015, neoznačil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že uznesením o odmietnutí odvolania Krajského súdu v Bratislave ako odvolacím súdom, bola spôsobená procesná vada v zmysle § 237 O.s.p. Navrhovateľ teda neuviedol relevantné skutočnosti, z ktorých by vyplývalo odňatie možnosti konania pred súdom podľa § 237 písm. f) O.s.p.

Odporca ako správny orgán riadne preskúmal žiadosť navrhovateľa o priznanie nároku na bezplatnú právnu pomoc v súlade s § 6 v spoj. s § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. a v tejto súvislosti poukázal na svoje vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 18.02.2016, ktorého sa odporca v plnej miere pridrižiava.

Podľa súdnej praxe, zákon č. 327/2005 Z. z. ustanovením § 8 zveril Centru právnej pomoci právomoc zjavne nedôvodné návrhy „eliminovať“ v podobe vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nesplnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku. Takýto postup by totiž znamenal v jednotlivých prípadoch uplatnenie šikanózných návrhov a návrhov založených na tvrdení žalobcu, ktoré nevie preukázať (viď rozsudok Najvyššieho

súdu SR sp. zn. 6Sžo/36/2011 zo dňa 22.08.2012).

Vzhľadom na vyššie poukazovanú súdnu prax a ustanovenia zákonov, s poukazom na skutočnosť, že prípadné dovolanie navrhovateľa malo smerovať voči uzneseniu o odmietnutí odvolania, odporca po preskúmaní skutkových tvrdení navrhovateľa zhodnotil, že predmetná vec je zrejme bezúspešná. Odporca teda postupoval v súlade so zákonom a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odporca trval na svojom rozhodnutí a žiadal odvolací súd, aby rozsudok krajského súdu zmenil a to tak, že rozhodnutie odporcu potvrdzuje.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu vyjadril v podaní zo dňa 24.03.2017, v ktorom uviedol, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadny relevantný argument, ktorý by bol spôsobilý zmeniť rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/145/2015-20.

Konanie o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci sa riadi Správnym poriadkom. Odporca ako orgán výkonnej moci, ktorému štát zveril rozhodovanie o právach fyzických osôb nemá v správnom konaní zákonné oprávnenie zasahovať do rozhodovacej právomoci súdov tým, že v rámci oprávnenia podľa § 8 zák. č. 327/2005 Z.z. bude hodnotiť právnu stránku sporu a svojim rozhodnutím založeným na právnom posúdení sporu zabráni, aby sa vec dostala pred dovolací súd.

V odvolaní odporca tvrdí, že rozhodnutie krajského súdu nevykazuje žiadne znaky vady konania podľa § 237 písm. f) O.s.p. s tým, že takýto vecný záver odporcu o súdnom rozhodnutí, ako dôvod na rozhodnutie o zrejmej neúspešnosti sporu zo strany odporcu je podľa navrhovateľa neprijateľným zásahom do rozhodovacej právomoci súdov a nezávislosti súdnej moci. Bezúspešnosť sporu v zmysle § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci odporca nemôže posudzovať z právneho hľadiska na základe vlastných právnych názorov na rozhodnutia súdov vo veci, v ktorej sa má navrhovateľovi poskytnúť právna pomoc. Činnosť odporcu sa má pri posudzovaní žiadosti o právnu pomoc zamerať na to, či právo nezaniklo uplynutím času, respektíve či sa nepremŕčalo, či žiadateľ označil a predložil všetky svoje dôkazy na zistenie skutkového stavu a či hodnota sporu nie je zanedbateľná.

K argumentom odporcu, na ktoré poukazuje v odvolaní, že navrhovateľ vo svojej žiadosti o priznanie nároku na právnu pomoc zo dňa 03.10.2015, neoznačil žiadne dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že uznesením o odmietnutí odvolania Krajského súdu v Bratislave ako odvolacím súdom, bola spôsobená procesná vada v zmysle § 237 O.s.p. navrhovateľ uviedol, že odporca tento údajný nedostatok žiadosti navrhovateľovi vôbec nevytkol v odôvodnení rozhodnutia, ktoré je predmetom preskúmania zákonnosti.

Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že samotné rozhodnutie je založené na právnom posúdení sporu, v ktorom sa má navrhovateľovi poskytnúť právna pomoc. Vzhľadom k tomu, že na strane odporcu ide o prekročenie zákonných oprávnení a bezúspešnosť sporu nie je jednoznačná, ale iba ju podľa právneho názoru odporcu možno predpokladať, je napádané rozhodnutie odporcu nezákonné a rozsudok krajského súdu, ktorým predmetné nezákonné rozhodnutie odporcu zrušil a aj riadnym spôsobom vyčerpávajúco odôvodnil, treba aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/12/2016 považovať za súladný so zákonom.

Navrhovateľ žiadal odvolací súd, aby odvolanie odporcu zamietol, rozsudok krajského súdu potvrdil a priznal navrhovateľovi trovy odvolacieho konania (bežné poštovné 1,25 € za podanie vyjadrenia k odvolaniu, náhradu za stratu času z dôvodu účelného bránenia svojho práva pred súdom v rozsahu 2 hodiny x 8,66 €, t. j. 17,32 €.)

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti

odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20.06.2017 potom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 2 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len zákon o poskytovaní právnej pomoci), tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci, na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytované právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie spisovanie podaní na sudy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených,

Podľa § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 6a ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20 % trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremĺčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým ako súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie odporcu, ktorým odporca navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia odporcu vyplýva, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že správny orgán na základe priložených listinných dokladov mal za preukázané, že navrhovateľ ako žiadateľ nespĺnil zákonnú podmienku obsiahnutú v ustanovení § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o poskytovaní právnej pomoci, v zmysle ktorej fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Uvedená podmienka je pritom nevyhnutným predpokladom na poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 6 ods. 1 cit. zákona, s poukazom na to, že úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok v zmysle cit. § 6 ods. 1 uvedeného zákona.

Odporca v predmetnej veci posudzoval otázku zrejmej bezúspešnosti sporu na základe žiadosti navrhovateľa o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci a priložených dokladov, a to z hľadiska splnenia všetkých zákonných podmienok, čím postupoval v súlade s citovaným zákonným ustanovením. Vzhľadom k tomu, že z dokladov predložených navrhovateľom vyplynulo, že navrhovateľ sa v správnom konaní vedenom u odporcu domáhal priznania nároku na právnu pomoc vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 6C/83/2013 o neplatnosť právneho úkonu a uloženie povinnosti, konkrétne vo veci ním podaného dovolania voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Co/601/2014-99 zo dňa 30.04.2015, ktorým bolo odmietnuté odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu prvostupňového súdu (uznesenie Okresného súdu Bratislava V, č. k. 6C/83/2013-83 zo dňa 22.04.2014, ktorým sa pripustilo, aby do konania na stranu odporcu vstúpili ďalšie dva subjekty, pripustila sa zmena petitu a zároveň sa nepripustila zmena návrhu), dospel odporca k záveru, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o nepripustení zmeny návrhu podľa § 95 ods. 2 O.s.p. Uvedené skutočnosti mal odporca za dostačujúce pre konštatovanie, že nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, a teda nenaplnenie druhej podmienky pre priznanie nároku na právnu pomoc. Vzhľadom k tomu, že nesplnenie čo i len jednej z podmienok podľa § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o žiadosti žiadateľa, odporca sa zvyšnými podmienkami ďalej nezaoberal.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že odporca ako príslušný správny orgán, za účelom rozhodnutia o nároku fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci musí skúmať splnenie všetkých zákonných podmienok ustanovených v právnej norme § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, a teda musí sa venovať aj zrejmej bezúspešnosti sporu ako jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, pretože bez splnenia tejto podmienky, nemožno žiadaný nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať, hoci by žiadateľ ďalšie dve podmienky splnil.

V súvislosti s inštitútom zrejmej bezúspešnosti v spore odvolací súd dáva ďalej do pozornosti, že tento inštitút nie je výslovne definovaný Občianskym súdnym poriadkom ani iným právnym predpisom, avšak zo zákona o poskytovaní právnej pomoci možno vyvodiť, predovšetkým na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu ako jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci s tým, že všeobecné súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovie.

Podľa odvolacieho súdu odporca svojím postupom v podstate preskúmal správnosť a zákonnosť postupu okresného a krajského súdu ako aj prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia. Záver o bezúspešnosti sporu tak nebol výsledkom zbežného posúdenia veci, ale právneho posúdenia na vec sa vzťahujúcich ustanovení zákona vo vzťahu k správnosti postupu súdov. Pokiaľ odporca po vlastnom právnom posúdení veci konštatoval, že nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, s týmto záverom sa odvolací súd, tak ako predtým súd krajský, nemohol stotožniť. Pri formulovaní svojho

záveru vychádzal odvolací súd z toho, že pre nenaplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o poskytovaní právnej pomoci nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejmá už na základe zbežného posúdenia veci, t. j. „bije do očí“. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama o sebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci.

Navyše, pri dovolacom konaní, je už z povahy veci vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, nakoľko dovolací súd musí skúmať z úradnej povinnosti, či dovolaním napadnuté rozhodnutie nie je zaťažené niektorou z vád podľa § 237 O.s.p., a to aj vtedy, ak prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. nie je namietaná dovolateľom, nakoľko ide o konanie, v ktorom zákonodarca považoval za potrebné poskytnúť účastníkom širšiu ochranu ich práv tým, že uložil súdu povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti a dôkazné prostriedky nad rámec návrhov účastníkov, ktorí by inak, napríklad z dôvodu neznalosti práva alebo faktickej či právnej nemožnosti určitý dôkaz obstať, boli na svojich právach a právom chránených záujmoch poškodení.

V súvislosti s prejednávanou vecou považuje odvolací súd za významné poukázať na predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorej bol vyjadrený obdobný právny názor (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/349/2015 zo dňa 25.01.2017, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžo/13/2014 zo dňa 24.09.2015, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/11/2014 zo dňa 27.06.2014, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo/55/2013 zo dňa 31.10.2013).

Vzhľadom na uvedené nemôže obstať argumentácia odporcu, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o neprípustení zmeny návrhu podľa § 95 ods. 2 O.s.p. Takého tvrdenie odporcu vyhodnotil odvolací súd ako nedostačujúce pre skonštatovanie zrejmej bezúspešnosti sporu.

Za stavu, že pre účely posudzovania nároku navrhovateľa na priznanie poskytnutia právnej pomoci bola rozhodujúca otázka zrejmej bezúspešnosti, odvolaciu súdu nezostáva nič iné ako konštatovať, že právny záver krajského súdu, ktorý zrušil napadnuté rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, bol v súlade so zákonom.

Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Navyše odvolací súd zistil, že odvolanie navrhovateľa neobsahuje také právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu s poukazom na § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Odporca je v ďalšom povinný postupovať v línii načrtnutej rozsudkom krajského súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, priznal náhradu účelne vynaložených hotových výdavkov za poštovné v sume 1,25 Eur s tým, že náhradu za stratu času odvolací súd navrhovateľovi nepriznal, nakoľko v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, patrí náhrada za stratu času výhradne právnenému zástupcovi, pričom navrhovateľ v konaní nebol právne zastúpený (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.